

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kőfalvi BalázsÜgyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kőfalvi Balázsügyvéd) által képviselt felperesnek - a dr. Kúthy Zoltánügyvéd által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Székesfehérvári Törvényszék 2014. január 20. napján kelt 22.P.22.678/2009/106. számú ítélete ellen, az alperes részéről 108. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

#### ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 450.000 (négy százötvenezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak - külön felhívásra - 2.500.000 (kettő millió-öttszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### Indokolás

A felperes módosított keresetében 95.345.374 forint kölcsön és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a csatolt kölcsönszerződésekre hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, állította, hogy a felperessel kölcsönszerződést nem kötött, a kölcsönszerződéseken lévő névalírás nem tőle származik. A felperessel mint magánszeméllyel soha nem állt kapcsolatban, csupán a felperes cégével.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 95.347.354 forintot és annak kamatait. Döntött a perköltség viselése tárgyában is. Az ítéletet előzetesen végrehajthatónak nyilvánította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes mint kölcsönadó és az alperes mint kölcsönvevő között 2003. augusztus 13-án kölcsönszerződés jött létre, amely szerint a felperes 20.000.000 forint összegű kölcsönt nyújtott az alperes részére azzal, hogy a kölcsönvevő 2004. december 31-ig a kölcsönösszeget visszafizeti. A felek rögzítették, hogy az előző négy kölcsönszerződésben írt összegekkel együtt az alperes összesen 100.000.000 forint kölcsönt köteles visszafizetni a felperes részére. Valamennyi kölcsön szerződés rögzítette, hogy a kölcsön átadására az adott szerződés megkötése alkalmával sor került. Az alperes tartozásából 2003. május 8. és 2004. november 10. napja között összesen 4.652.646 forintot fizetett vissza, ezt követően fizetési kötelezettségének nem tett eleget. A kölcsönszerződéseket tanúként ..... és ..... írta alá.

Az elsőfokú bíróság a kölcsönszerződéseket a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja értelmében teljes bizonyítóerejű magánokiratoknak fogadta el. A rendelkezésre álló számos írásszakértői véleményre - különös tekintettel a Belügyminisztérium Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézetének írásszakértői és okiratszakszakértői véleményére - figyelemmel minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy a kölcsönszerződéseken szereplő alperesi névaláírás az alperestől származik. Nem találta bizonyítottnak azt az alperesi előadást, miszerint a felperest 2003 márciusa előtt nem ismerhette, továbbá azt sem, hogy a felperes számlájára történt befizetések nem ezen kölcsönszerződésekre tekintettel, hanem a céggel kötött vállalkozói szerződés alapján történtek. Megállapította, hogy a 2002. május 12. napján kelt 20.000.000 forint összegű kölcsönszerződésen ..... tanúnak a 2002. július 10-én kiállított személyi igazolványának száma szerepel, azonban ebből csupán azt a következtetést vonta le, hogy az ügyleti tanú személyi igazolványának száma a szerződéskötés keltéhez képest későbbi időpontban került rá az okira. Kiemelte, hogy a személyi igazolványszám nem kötelező tartalmi eleme az okiratnak, az teljes bizonyítóerejű magánokirat ezen adat nélkül is. Az ítélet szerint nem állapítható meg az sem, hogy a szerződéseket visszadátumozták vagy más módon meghamisították volna. Hangsúlyozta, hogy a 2002. május 12. napján kelt okirat esetleges érvénytelenségének sincs jelentősége, mivel az ezt követően készült kölcsönszerződésekben az alperes minden korábbi kölcsön felvételét elismerte, visszafizetését vállalta, így ezen nyilatkozatok a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerésnek is tekinthetők.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Kérte az ítélet végrehajtásának felfüggesztését is. Fellebbezésében továbbra is állította, hogy a kölcsönszerződéseket nem ő írta alá, a felperesi követelés alaptalan. Hivatkozása szerint a szerződések mindegyikében tévesen került feltüntetésre a vállalkozói igazolványának a száma. A szerződéseket szerkesztő személy nem volt tudatában annak, hogy a biztosítékként szereplő ingatlanok nem képezik a tulajdonát, a Váci Plázában tulajdonjoggal soha nem rendelkezett, míg a ..... lakását 1996-ban értékesítette. A felperes tudomással bírt arról, hogy a Váci Pláza tényleges tulajdonosa jogerősen felszámolási eljárás alá került 2003. április 24. napjától, ennek ellenére 2003. augusztus 13-án a felperes további 20.000.000 forint kölcsönt adott az okirat szerint és biztosítékként a Váci Plázát jelölte meg. Életszerűtlennek tartotta ilyen összegű kölcsön biztosíték nélkül történő átadását, illetve azt, hogy a felperes nem győződött meg a felajánlott ingatlanok valódi tulajdonosáról. A felperesnek jelezni kellett volna a Váci Pláza felszámolójának, hogy az ingatlan az ő követelése fedezetül szolgál. Kifogásolta, hogy csak az elévülési idő legvégén nyújtotta be a felperes a keresetét. Érthetetlennek találta, hogy miért nem kötött ki kamatot a kölcsönadó ilyen magas összegre. Szerinte mindezen körülményekből feltételezhető, hogy valós pénzmozgás hiányában nem érintette a jogügylet a felperest, azonban utóbb hasznot remélt a nem valós tartalmú okiratokból. Ismételten kérte, hogy a bíróság hívja fel a felperest annak bizonyítására, hogy valóban rendelkezett-e a kölcsön összegével.

Kiemelte, hogy ..... tanú a 2002. május 12-én kelt szerződésnél nem lehetett jelen, mivel az okiraton szereplő személyi igazolványa a szerződés megkötését követően került kiállításra. Nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint egy egyértelműen visszadátumozott okirat teljes bizonyítóerejű magánokiratnak minősül. Álláspontja szerint a Pp. 197. §-ára és a Pp. 199. §-ára figyelemmel a visszadátumozott magánokirat nem tekinthető teljes bizonyítóerejű magánokiratnak. Továbbra is állította, hogy a felperes bankszámlájára nem ezen tartozással kapcsolatos részleteket, hanem a felperes gazdálkodó szervezete felé fennálló megbízási díjat utalta át. A felperes betéti társaságának a pecséten szereplő, illetve a cégnyilvántartásban feltüntetett számlája 2002. május 7. napján zárásra került, így a felperes által megadott számlára került az óradíj alapján megállapított díj megfizetése. Megjegyezte azt is, hogy az okiratokon szereplő ..... tanú édesapja a felperesi Bt.

céggjegyzésre jogosult képviselője volt, és a tanú az adott időszakban a cég kültagja. A másik okirati tanú is ezen betéti társaság kültagja volt és a felperes sógora. A tanúk ezen körülményekről az elsőfokú bíróság előtt nem nyilatkoztak. Álláspontja szerint a 2003. augusztus 13-án kelt szerződésben rögzített 100.000.000 forint összegű tartozás nem lehet valós, hiszen a tartozásból le kellett volna vonni az addig már megfizetett törlesztő részleteket. Nem hihető az sem, hogy 2003. augusztus 13-án a felperes 20.000.000 forint kölcsönt nyújtott 2004. december 31-ei lejáratával, másnap pedig az alperes visszautalt a felperes számlájára 220.000 forintot. Hangsúlyozta, hogy a felperes cége hivatalosan követelésbehajtással is foglalkozik, ennél fogva a felperesnek tudnia kellett, hogy milyen biztosítékokra van szükség. Életszerűtlennek tartotta, hogy a kölcsönt készpénzben adta a felperes és átutalással kérte vissza.

Az alperes továbbra is állította, hogy az okiratokon szereplő aláírások nem tőle származnak, melyet igazol ..... és .... szakvéleménye. A felperes által felkért ..... magánszakértő az aláírások közötti különbséget a természetes változékonysággal kívánta magyarázni. Nem adott kielégítő magyarázatot a hamisítást bizonyító „I” betű eltéréseire. .... szakértő pedig nem mellékelte a vizsgálata tárgyát képező aláírásokat. A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézetének véleményére írásban észrevételt tett, melyben feltett kérdéseire nem kapott választ. A kiegészítő okmányszakértői vélemény alapján bizonyosságot nyert, hogy valamennyi kölcsönszerződésen az alperesi aláírás tintája teljesen azonos optikai és morfológiai tulajdonságokat mutat. Indítványozta a kölcsönszerződéseken szereplő tanúk ismételt meghallgatását az elfogulatlanságukat megkérdőjelező tényekre vonatkozóan.

Az alperes előadta, hogy a másodfokú eljárás alatt ..... igazságügyi kéz- és gépírás szakértővel, valamint ..... okmányszakértővel áttanulmányozták a perben csatolt iratokat. .... arra a következtetésre jutott, hogy a kézeredet különbözőségét kimondó szakértőtársaival ért egyet, hangsúlyozva, hogy a kézeredet azonosságát megállapító szakértők a látványos hasonlóságoknak túlzott jelentőséget tulajdonítottak, értékítéletüket elkerülte az írászavarok jelenléte, valamint az egyazon írásritmusban keletkező aláírások törvényszerűsége.

..... okmányszakértő véleménye is azt támasztotta alá, hogy az ..... aláírások a kölcsönszerződések valamennyi példányán egy azon golyóstollal íródtak. A szakértő megvizsgálta a szerződéseken lévő két tanú aláírását is, és arra a következtetésre jutott, hogy ezek az aláírások nem ugyanazzal a golyóstollal készültek mint az alperesi aláírás. A szakértő szerint az általános golyóstollhasználatot figyelembe véve nem életszerű, hogy 2002. május 12. és 2003. augusztus 13. között bárki ugyanazt a golyóstollat használja, amelynek írásképe ezen idő alatt nem változik. A másik három aláíró vonatkozásában pedig mindhárom aláíró 2002-ben ugyanazt a saját íróeszközt használja, majd 2003. március 21-ig mindannyian lecserélik, és azt 2003. augusztus 13-án még mindhárman használják. Ezen okmányszakértői írás-jellegzetességek a visszadátumozásos okirat hamisítási módszer tipikus jellemzőinek minősülnek, a perbeli szerződések nagy valószínűséggel nem a rajtuk látható keletkezéseknek megfelelő időpontban keletkeztek.

..... szakértő kirendelését továbbra is kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira tekintettel.

A Fővárosi Ítéletábró az alperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét 4.Pf.20.443/2014/5. számú végzésével elutasította.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ügyben a releváns tényállást helyesen állapította meg és az arra alapított

döntése is helytálló. A másodfokú bíróság az ítélet indokaival is túlnyomórészt egyetért, azt megismételni nem kívánja. A fellebbezésben felhozottakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki: az alperes védekezése arra irányult, hogy a felperes által csatolt teljes bizonyítóerejű magánokiratokba foglalt kölcsönszerződéseken szereplő ..... névalírás nem tőle származik. Mindkét peres fél a bíróság rendelkezésére bocsátotta az általa felkért írásszakértők véleményét, továbbá az elsőfokú bíróság is igazságügyi írásszakértői bizonyítást rendelt el. Figyelemmel a szakértők által előterjesztett ellentétes szakvéleményekre, az elsőfokú bíróság a Pp. 183. § (2) bekezdésének alkalmazásával beszerezte a Belügyminisztérium Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézetének írásszakértői és okiratszakértői véleményét, melynek kiegészítésére is sor került. A szakértői intézet a perben feltárt adatok alapján - ideértve a rendelkezésre álló valamennyi írásszakértői véleményt is - arra a következtetésre jutott, hogy a kérdéses névalírás az alperestől származik. Ezen szakvélemény a korábbi szakvélemények ellentmondásait feloldotta, azokra minden kétséget kizáró módon magyarázatot adott. Az alperes által a fellebbezése kiegészítésében ismertetett magánszakértői vélemények a szakértői intézet véleményét önmagukban lerontani nem tudják. A magánfelkérésre adott vélemény általában csak mint a fél álláspontja vehető figyelembe, azonban megfelelő mérlegelés mellett az abban foglaltak esetlegesen alkalmasak lehetnek az igazságügyi szakvéleményben írtak kétségesé tételére. A jelen esetben a másodfokú bíróság a fellebbezésben előterjesztett szakértői hivatkozásokat a Pp. 235. § (1) bekezdésének alkalmazásával figyelmen kívül hagyta, ugyanis a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására csupán kivételes esetben kerülhet sor. Az alperes nem volt elzárva az elsőfokú bíróság előtt lefolytatott eljárásban attól, hogy állítása igazolására ezen szakértői véleményeket beszerezze, azokat a bírósághoz benyújtsa.

Az az okiratszakértői megállapítás, miszerint az alperes aláírása valamennyi kölcsönszerződésen azonos morfológiai írásképet alkotó tolltól származik, önmagában nem bizonyítja az aláírások hamis voltát. Nem kizárt, hogy egy személy vagy gazdasági társaság nagyobb mennyiséget szerez be ugyanabból a gyártmányú, azonos gyártási sorozatból származó tollból, így csupán a tollak azonosságából nem állapítható meg az alperesi aláírások hamis volta. Az alperes hivatkozott a tanúk által használt tollak hasonlóságára is. E körben okmányszakértői véleményre utalt, azonban ezen vélemény a fent írtak szerint - a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján - már nem volt figyelembe vehető.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a 2002. május 12. napján kelt kölcsönszerződés a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja szerinti teljes bizonyítóerejű magánokiratnak minősül. Ezen az okiraton ..... tanúnak a 2002. július 10. napján kiállított személyi igazolványának száma szerepel, amely a kölcsönszerződés keltének időpontjában nem állt rendelkezésére. Mindebből az következik, hogy ennek a kölcsönszerződésnek a tanú által történő aláírására a későbbiekben kerülhetett sor. Mindez nem teszi az okiratot érvénytelenné, csupán a teljes bizonyítóerejét dönti meg. Az okirat így a Pp. 199. §-a értelmében egyszerű magánokiratnak minősül, mivel a Belügyminisztérium Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézetének véleménye szerint az azon szereplő névalírás is az alperestől származik. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság: nincs jelentősége annak, hogy a felek ezt a kölcsönszerződést nem teljes bizonyítóerejű magánokiratba foglalták, ugyanis rendelkezésre áll a 2003. augusztus 13. napján kelt kölcsönszerződés, melyben a felek nem csupán a kölcsönadott 20.000.000 forint összegről, hanem a korábban felvett kölcsönökről is rendelkeznek. Az alperes ebben a szerződésben elismerte, hogy a felperes felé összesen 100.000.000 forint tartozása áll fenn. Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a kölcsönszerződésben az alperes egyúttal a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerő nyilatkozatot is tett.

Az alperes állította, hogy a kölcsönszerződésekben biztosítékként olyan ingatlanok szerepelnek,

amelyek nem képezték tulajdonát, továbbá érthetetlennek találta azt is, hogy a felperes ilyen összegű kölcsönösszeg vonatkozásában kamatot nem kötött ki, illetve a készpénzben nyújtott kölcsön megfizetését átutalással kérte az általa megadott bankszámlára. Ezen és a fellebbezésben felhozott egyéb üzleti megfontolások, esetleges tévedések a felperes kockázata körébe tartoznak, amelyek nincsenek kihatással az okiratok érvényességére.

A másodfokú bíróság nem látta szükségesnek az okirati tanúk ismételt meghallgatását, továbbá ..... igazságügyi szakértő bevezetését a perbe, ezért az alperes indítványát mellőzte.

A felperes okiratokkal bizonyította a követelése jogalapját és összegét, így jogszabálysértés nélkül kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a módosított keresetben megjelölt 95.347.354 forint megfizetésére. Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fent írt indokolásbeli módosítással a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes fellebbezési eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és (5) bekezdése alapján határozott meg. Az így megállapított ügyvédi munkadíjat a (6) bekezdés alapján mérsékelte, figyelemmel a felperesi képviselő által kifejtett tényleges tevékenységre.

Az alperes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az állam javára külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2015. április 28.

. Németh László s.k.

a tanács elnöke

. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

ódi Zsuzsanna  
tisztviselő